

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
212/2021	Fylkesrådet	20.09.2021

Høringssak - oppfølging av Stortingets behandling av kvotemeldingen - en mer fleksibel pliktordning - endring av forskrift av 12. september 2003 om leveringsplikt for fartøy med torskestråltillatelse

Sammendrag

Nordland fylkeskommune har mottatt høringssak fra Nærings- og fiskeridepartementet, med tittel som angitt ovenfor. Høringsfristen ble opprinnelig satt til 13. august 2021. Det er søkt om utsatt høringsfrist, og departementet har forlenget høringsfristen til 20. september. Høringsfristen tilsier at saken ikke kan behandles i fylkestinget.

Fylkesrådet vil be Nærings- og fiskeridepartementet om å trekke tilbake høringssaken og erstatte den med en mere gjennomarbeidet sak, hvor det i større grad legges vekt på å oppfylle forskriftens formål og intensjoner. Fylkesrådet vil imidlertid legge frem en sak for fylkestinget, hvor både ordningen med tilbudsplikt og verdiskaping og arbeidsplasser basert på råstoff fra plikttrålere, diskuteres på et bredere grunnlag.

Bakgrunn

Høringssaken er en oppfølging av Stortingets behandling av Meld. St. 32 (2018-2019) *Et kvotesystem for økt verdiskaping – en fremtidsrettet fiskerinæring* (Kvotemeldingen).

Enkelte større fartøy med tillatelse for fangst av torsk med trål er underlagt spesielle vilkår, som skal lette tilgangen av råstoff til fiskeindustrien i Nord-Norge. En slik binding mellom flåte og industri er historisk basert, og vilkårene kommer frem av en egen forskrift - Forskrift om leveringsplikt for fartøy med torskestråltillatelse, hjemlet i deltakerloven og havressursloven.

Forskriften ble første gang utarbeidet i 2003 (12. september 2003), og har etter dette vært gjenstand for mindre endringer/justeringer.

Problemstilling

Departementet ønsker med denne høringen å foreta enkelte endringer i forskriften som bidrar til en mer fleksibel pliktordning, men også samtidig foreta en opprydding i begrepsbruken.

«Plikttrålerne» har gjennom forskriften hele tiden vært pålagt en tilbudsplikt, ikke en leveringsplikt. Forskriftens ordlyd skal endres i samsvar med dette. Det kanskje viktigste endringsforslaget omhandler likevel et nytt tillegg, som sier at anlegg som er pålagt aktivitetsplikt skal kunne utveksle fangster seg imellom. Det er spesielt dette som skal bidra til en mer fleksibel

plikttordning, slik det fremgår av tittelen på denne høringssaken.

Forskriften opererer med to plikter, tilbudsplikten (kalt leveringsplikt i forskriften) og bearbeidingsplikten. Tilbudsplikten dreier seg om at fartøy underlagt forskriften skal tilby fangster til ett eller flere bestemte anlegg (primært), en region (sekundært) eller det åpne markedet. Med bearbeidingsplikt menes at fiskeindustri som kjøper tilbudspliktig råstoff skal bearbeide minst 75 % av torskefangsten omfattet av leveringsplikten.

Til fartøy omfattet av denne forskriften kan det også være knyttet en tredje plikt, aktivitetsplikt, som til nå ikke har vært omtalt i forskriften. Aktivitetsplikten er nedfelt i et fartøys såkalte ervervstillatelse (tillatelse til å eie et fiskefartøy), og er knyttet opp mot spesifikke industrianlegg. Den skal sikre drift ved bestemte anlegg, og knytter fartøy og anlegg sammen.

I forbindelse med denne høringssaken drøfter Nærings- og fiskeridepartementet et tidligere innspill fra 6 kommuner v/ordførere i Nord-Norge. Innspillet handler om tiltak og regelverksendringer som skal bidra til at en større del av råstoffet fra «pliktrålerne» blir ført på land i fersk tilstand og bearbeidet. Departementet finner imidlertid ikke å kunne støtte de primære elementene i innspillet.

Vurderinger

Forslagene som fremmes i denne høringssaken er neppe virkningsfulle nok til at det kan forventes reelle økninger i leveranser av ferskt råstoff fra pliktrålerne til landindustrien for bearbeiding. Imidlertid er ordningene med tilbudsplikt og bruk av tilbudspliktig råstoff svært omdiskuterte.

Formålet med forskrift om leveringsplikt for fartøy med torsketråltilatelse er å sikre anlegg som bearbeider fisk, altså industrien på land, stabil råstofftilførsel fra torsketrålflåten. Det må imidlertid kunne konstateres at formålet med forskriften ikke oppnås i dag.

Fylkesråden kan ikke se at det foreliggende høringsnotatet bidrar i vesentlig grad til å sikre industrien på land stabil råstofftilførsel. Det anbefales å be Nærings- og fiskeridepartementet om å trekke tilbake høringssaken og erstatte den med en mere gjennomarbeidet sak, hvor det i større grad legges vekt på å oppfylle forskriftens formål og intensjoner. Fylkesråden vil imidlertid anbefale at det legges frem en sak for fylkestinget, hvor både ordningen med tilbudsplikt og verdiskaping og arbeidsplasser basert på råstoff fra pliktrålere, diskuteres på et bredere grunnlag.

Medvirkning

Denne saken vurderes å være av en slik karakter at det ikke synes hensiktsmessig å involvere medvirkningsrådene.

Konsekvenser

Saken har ingen kjente økonomiske-, administrative-, miljømessige- eller andre konsekvenser for Nordland fylkeskommune.

Vedtakskompetanse

Det vises til FT-sak 031/20 – Reglement for delegering av myndighet fra fylkestinget – kapittel 6.5 «Uttalelse i høringssaker».

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Fylkesrådet vil be Nærings- og fiskeridepartementet om å trekke tilbake høringssaken og erstatte den med en mere gjennomarbeidet sak, hvor det i større grad legges vekt på å oppfylle forskriftens formål og intensjoner.
2. Fylkesrådet vil legge frem en sak for fylkestinget, hvor både ordningen med tilbudsplikt og verdiskaping og arbeidsplasser basert på råstoff fra plikttrålere, diskuteres på et bredere grunnlag.

Bodø, den 17.09.2021
Linda Helén Haukland
fylkesråd for plan og næring
sign

20.09.2021 Fylkesrådet
FRÅD-212/2021

Vedtak

Innstillingen enstemmig vedtatt